

L'H Confidencial

Butlletí del "Club de Lectura" de novel·la negra de la Biblioteca la Bòbila

Núm. 4

L'HAVANA NEGRA

La capital de Cuba, la ciutat de L'Havana, immortalitzada per Graham Greene en la clàssica novel·la d'espies *El nostre home a l'Havana*, no havia tingut massa sort com escenari de novel·la policíaca.

La novel·la policíaca cubana des dels anys setanta s'havia caracteritzat per l'idealització dels oficials de la contraintel·ligència i dels policies contra els complots de la CIA i els escamots de "gusanos" de l'exili de Miami.

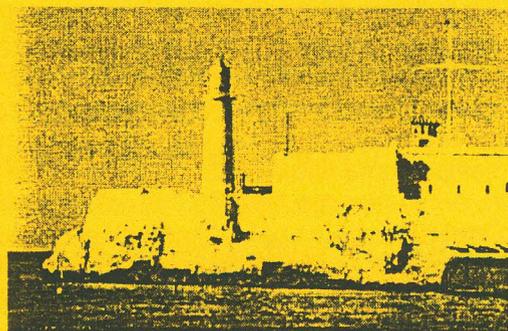
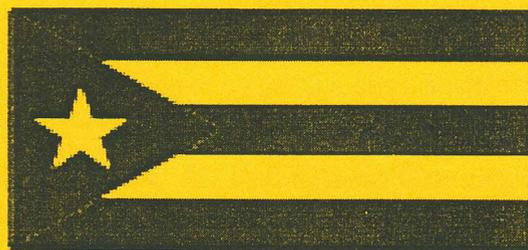
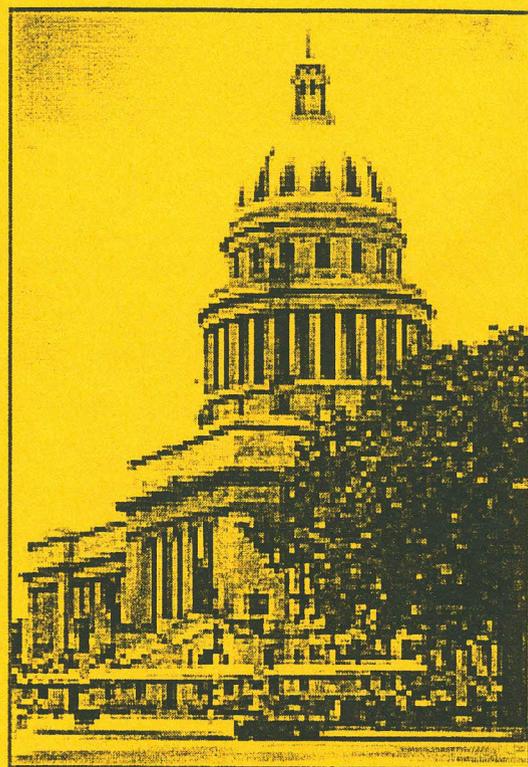
A Cuba no existien detectius privats, oficialment tampoc existia el delicte organitzat —ràfic de drogues, prostitució, màfies, corrupció, etc.—. Els policies eren abnegats servidors públics que vetllaven pel benestar social, que només podia ser pertorbat des de l'exterior pels enemics de la Revolució.

A partir de finals dels anys vuitanta, amb la desfeta del bloc socialista, comença a aparèixer un nou tipus de novel·la policíaca que mostra les deficiències del sistema. Els protagonistes, que pertanyen al cos de policia es mostren crítics amb la situació actual. Ja no són personatges d'una sola peça, però guanyen en complexitat i en realisme. Per les pàgines d'aquesta nova novel·la policíaca cubana fa aparició la realitat cubana: les cues per aconseguir els productes que arriben a les botigues i les llibretes de racionament, les "jineteras", la corrupció, els cubans de dins i els de fora... i la sensació d'un país que "pudo haber sido y no fue".

La Biblioteca la Bòbila us proposa la lectura de tres llibres per fer una passejada per L'Havana, tres arguments al més pur estil de la novel·la negra que il·lustren dues èpoques de la ciutat cubana.

El primer, *Amanecer con hormigas en la boca* de Miguel Barroso, ambientat en L'Havana de Batista de finals dels anys cinquanta, just abans de la Revolució. Una de les millors novel·les negres escrites a Espanya els darrers deu anys i, possiblement, el proper premi Hammett.

Els altres dos, *Mirando espero* de Justo E. Vasco i *Paisaje de otoño* de Leonardo Padura Fuentes, guanyadors ambdós del Hammett 1999, són un exemple de la novel·la negra cubana actual i de la vida d'aquest final de segle a L'Havana.

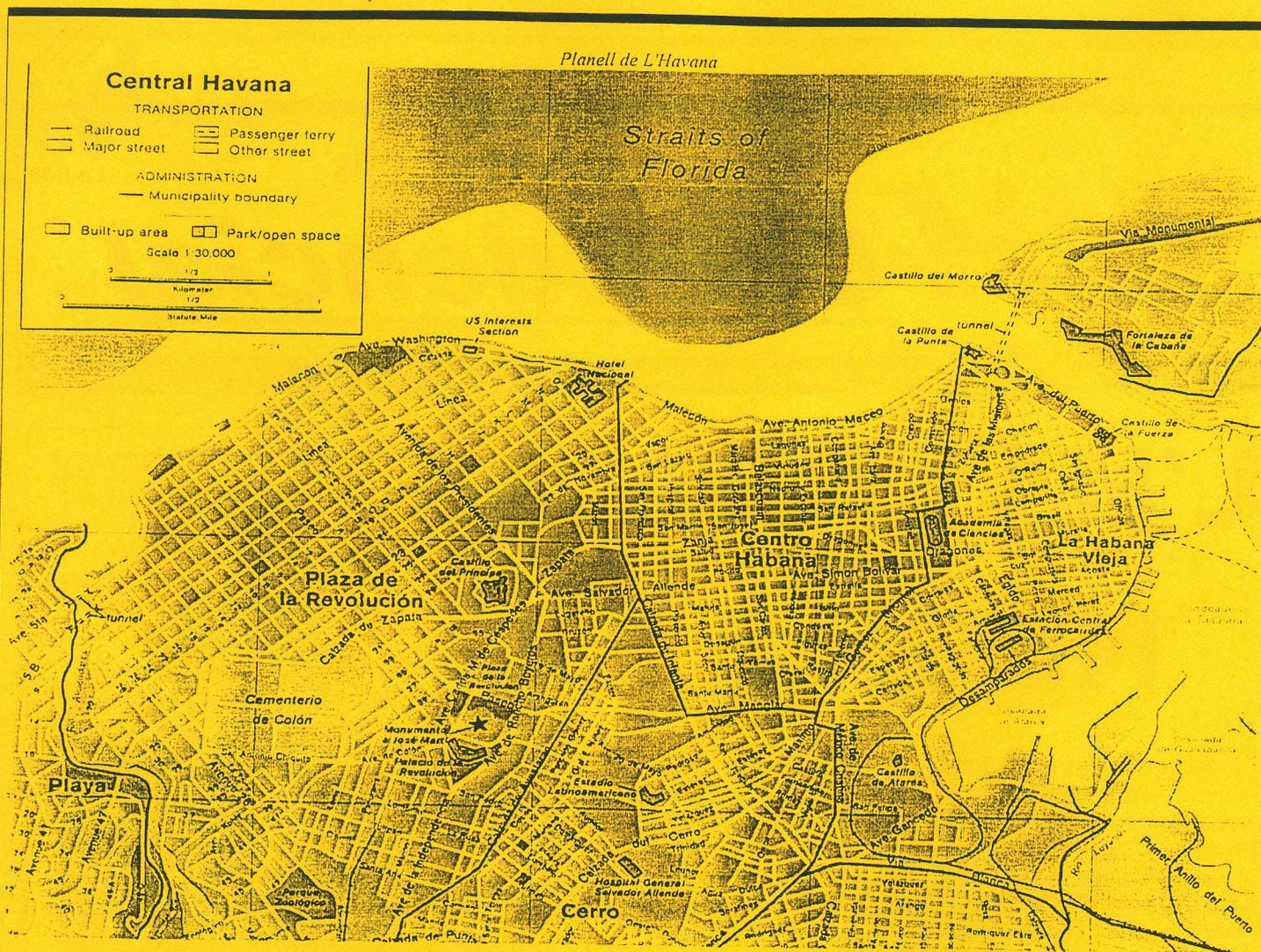
BIBLIOTECA LA BÒBILA

L'Hospitalet / Esplugues

Diputació de Barcelona
Xarxa de biblioteques

1253983799

ABANS DE LA REVOLUCIÓ...

► Miguel BARROSO. *Amanecer con hormigas en la boca*. Madrid: Debate, 1999. 274 p.

L'OBRA

La Habana, años cincuenta. El español Martín Losada, ex presidiario, llega a Cuba en busca del botín que supuestamente guarda su amigo Albert Dalmau Reyes, con quien se dedicó a robar bancos para vengar a la República de la derrota militar. Así arranca *Amanecer con hormigas en la boca*, novela que logra forjar una derivación auténticamente hispana de una tradición de cuño norteamericano, pero ya convertida en universal. Casa género, lenguaje, escenarios y trama con un solo golpe maestro, vinculando indisolublemente cada uno de estos factores al único ambiente posible: la Cuba decadente de los últimos momentos de Batista. Novela seductora y jocosa a la vez, parodia latina y al mismo tiempo homenaje de todo un género y de toda una tradición, *Amanecer con hormigas en la boca* recrea con el ritmo irresistible de un bolero hampón el progresivo clima de caos que vive la ciudad de La Habana al compás del también progresivo pero inevitable desmoronamiento del régimen de Batista. Una Cuba en manos de la mafia, repleta de casinos y juego ilegal, de chicas-del-gángster y del Chevrolet del año, de gobiernos corruptos y bares de hampa y humo, pero también una Cuba que muy pronto se convertirá en el país de Fidel Castro y sus guerrilleros:

éste es el escenario de una novela negra con todos los ingredientes de la mejor tradición americana de los grandes, pero de carácter esencialmente latino.

L'AUTOR

Miguel Barroso nació en Zaragoza hace 45 años, realizó estudios de Derecho, Economía y Filosofía y Letras. Ejerció el periodismo en *El Viejo Topo* y *El País*. Ha publicado con anterioridad el libro de viajes *Crónicas caribes*, y en la actualidad dirige una empresa de ocio cultural.

DUES VISIONS ACTUALS

► Leonardo PADURA FUENTES. *Paisaje de otoño*. Barcelona: Tusquets, 1998. 260 p.

L'OBRA

"Una noche de otoño, unos pescadores descubren un cadáver en la playa del Chivo, en La Habana. La víctima, Miguel Forcade Mier, ha sido asesinada con una saña brutal, casi inexplicable. Este crimen removerá una antigua trama de corrupciones y viejas ambiciones frustradas, ya que, en efecto, en los años sesenta Forcade había dirigido oficialmente las

TAMBÉ TROBARÀS A LA BIBLIOTECA...

GUIES DE CUBA

- ▶ Carme Miret. *Cuba*. Barcelona: Laertes, 1999.
- ▶ José Moreno. *Cuba*. Barcelona: Llibres de l'Índex, 1993.
- ▶ Isabelle Mattor. *Cuba*. Barcelona: Salvat, 1993.

MÚSICA CUBANA (CDs)

- ▶ Silvio Rodríguez. *Rodríguez*. Madrid: Fonomusic, 1994
- ▶ Silvio Rodríguez. *Domínguez*. Madrid: Fonomusic, 1996
- ▶ *Cuba música campesina, musique populaire*. Paris: Audivis, 1992
- ▶ *Septeto santiaguero*. Madrid: Nubenegra, 1996
- ▶ El Son Entero. *Cuba*. Boulogne: Sunset-France, 1998
- ▶ La Sonora Matancera. *Algo especial*. (USA): Palladium, 1989
- ▶ *El ritmo es cubano*. Madrid: Barsa, 1993
- ▶ Vieja Trova Santiaguera. *Hotel Asturias*. Madrid: Nubenegra, 1996
- ▶ Compay Segundo. *Lo mejor de la vida*. (s.l.): Dro East West, 1998
- ▶ Antonio Machín. *Los boleros de Machín*. Barcelona: Divucsa, 1993 (3 CD)
- ▶ Antonio Machín. *Lamento esclavo*. (s.l.): Tumbao, 1995
- ▶ Antonio Machín. *Machín, siempre. 24 éxitos originales*. Barcelona: BMG Ariola, 1990
- ▶ Antonio Machín. *Todos sus éxitos*. Barcelona: Divucsa, 1988
- ▶ Gloria Estefan. *Gloria!*. (s.l.): Sony, 1998
- ▶ Gloria Estefan. *Mi tierra*. (USA): Sony, 1993
- ▶ Celia Cruz. *Celia la reina*. Madrid: Barsa, 1993
- ▶ Pablo Milanés. *Amo esta isla*. Barcelona: DiscMedi, 1997
- ▶ Benny Moré. *Benny Moré en vivo*. Barcelona: DiscMedi, 1994
- ▶ Manolín, el médico de la salsa. *Para mi gente*. La Habana: Caribe, 1996

NATURA (Vídeo)

- ▶ Jacques-Yves Cousteau. *Cuba: un gran amor por el mar*. Barcelona: SAV, 1996

SITUACIÓ ACTUAL

- ▶ Manuel Vázquez Montalbán. *Y Dios entró en La Habana*. Madrid: El País/Aguilar, 1998

HISTÒRIA

- ▶ José Ma. González Ochoa. *Cuba: colonización, independencia y revolución*. Barcelona: Acento, 1998

PEL·LÍCULES (Vídeo)

- ▶ Brian de Palma. *El precio del poder*

Remake del film *Scarface, el terror del hampa* de Howard Hawks, adaptació de la novel·la d'Armitage Trail inspirada en la vida d'Al Capone. Brian de Palma però, converteix el protagonista en un *maríto* dels que Fidel Castro va deixar marxar cap els EUA. A destacar el guió d'Oliver Stone i la música de Giorgio Moroder.

ALTRES NOVEL·LES D'AMBIENTACIÓ CUBANA

- ▶ Zoe Valdés. *La nada cotidiana*
Barcelona: Emecé, 1996
- ▶ Miguel Barnet. *El oficio de ángel*
Madrid: Alfaguara, 1989
- ▶ Guillermo Cabrera Infante. *Tres tristes tigres*
Barcelona: Seix Barral, 1998
- ▶ Graham Greene. *Our man in Havana*
London: Penguin, 1971

BIBLIOTECA LA BÒBILA
Plaça de la Bòbila, 1
08906 L'HOSPITALET
Tel. 934 80 74 38
Fax 934 38 76 67

E-mail b.hospitalet.lb@diba.es

HORARI

Matins (excepte juliol i agost):
dimecres, dijous i dissabte
de 10 a 13,30 h
Tardes: de dilluns a divendres
de 16 a 20,30 h

Ajuntament de L'Hospitalet

AJUNTAMENT D'ESPLUGUES
BAIX LLOBREGAT

Diputació de Barcelona
Àrea de Cultura
Servei de Biblioteques